

ПЕРЕДСАДИВНА ПІДГОТОВКА ЧАСНИКУ

Внаслідок вегетативного способу розмноження часник значною мірою схильний до ураження шкідниками та хворобами. Ураження садивного матеріалу часнику озимого грибами *Penicilium*, *Fusarium*, *Aspergillum* призводить до погіршення умов перезимівлі, зрідження посівів та недобору врожаю.

Прогрівання садивного матеріалу за температури 40–49 °С впродовж 16 год. залежно від сорту та фізіологічного стану дозволяє покращити схожість на 5–12 %, зменшити ураженість хворобами на 3–4 %, збільшити врожайність на 3–4 т/га. Застосування газорозрядних технологій дозволяє удосконалити даний спосіб.

Передсадивна обробка часнику озоном базується на його високій окислювальній здатності та проникності, неможливості виникнення резистентності у шкідливих об'єктів, швидкій самоутилізації та відсутності негативного впливу на навколишнє середовище. Використання портативних озонаторів для продування озоно-повітряної суміші крізь масу продукції дозволяє у виробничих умовах суттєво загальмувати розвиток грибних хвороб, особливо у вологі роки.

Розроблено режими озонування, які за концентрації від 10 до 1000 мг/м³ та експозиції – від 10 до 1000 хв. забезпечують зменшення ураженості хворобами на 20–70 %, покращання перезимівлі на 15–25 %, зростання урожайності на 33–47 %. При цьому не спостерігається негативного впливу озону на органолептичні та біохімічні показники часнику озимого.

Дана розробка в 2019–2020 рр. пройшла виробничу перевірку в умовах ФГ «Бригадир» Харківської області на площі 0,5 га. При цьому зменшення ураженості садивного матеріалу зеленою та білою пліснявою складало 50–70 %, покращання перезимівлі – 8–20 %, зростання урожайності – 2,4–2,9 т/га.

